

UCHWAŁA Nr 100/XII/2016

Rady Gminy Rożwienica

z dnia 31 marca 2016

***w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. z 2015 r. poz. 1390) **uchwala się, co następuje:**

§ 1

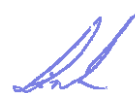
Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rożwienica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr 100/XII/2016
Rady Gminy Rożwienica z dnia 31 marca 2016

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Rożwienica
na lata 2016-2020**

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie określa zadania własne gminy wynikające z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Program ma charakter długofalowy, a jego nadrzędnym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i skuteczna pomoc dla osób dotkniętych przemocą.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 stanowi kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich i jest spójny z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Spis treści

WSTĘP	5
1. Podstawa prawna	6
2. Definicja i formy przemocy, ofiary przemocy w rodzinie	7
3. Diagnoza przemocy	9
3.1. Uprawnienia osoby doznającej przemocy w rodzinie, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	10
4. Charakterystyka problemu przemocy na terenie gminy Roźwienicy	12
5. Lokalna analiza, dotycząca czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	15
6. Cele i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Roźwienica na lata 2016-2020	18
6.1. Główne cele programu	18
6.2. Realizacja	18
6.3. Zasoby instytucjonalne	19
6.4. Zadania Programu	20
7. Monitorowanie i sprawozdawczość	23
8. Obsługa Programu	23
9. Finansowanie Programu	23

WSTĘP

Zjawisko przemocy domowej stanowi od wielu lat poważny problem społeczny i jedno z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny, jak i poszczególnych ich członków.

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej zostały rozdzielone pomiędzy samorząd gminny i powiatowy, a także administrację rządową i samorząd województwa. Ich zasadniczym celem jest stworzenie skutecznie działającego systemu pomocy osobom poszkodowanym w wyniku przemocy domowej oraz efektywne podejmowanie oddziaływań profilaktycznych w odniesieniu do rodzin zagrożonych tym zjawiskiem. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rożwienica powstał w oparciu o przepisy prawne określone w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 roku poz. 1390).

Zawiera on w swojej treści m.in. definicję pojęcia przemocy w rodzinie, krótką charakterystykę tego zjawiska, zarys tematu dotyczącego działań, jakie powinny zostać podjęte w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Podstawa prawna

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochronie ofiar przemocy w szczególności jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz.483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 roku poz. 1390)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 roku Nr 125 poz.842)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 roku Nr 209 poz. 1245)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 roku Nr 89 poz. 555 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 roku Nr 88 poz. 553z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i o przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2015 roku poz. 1286 z późn z. zm.)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2015 roku poz. 101 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 roku poz. 2082 z późn. zm.)
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 roku poz.445)

2. Definicja i formy przemocy, ofiary przemocy w rodzinie

„Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”. Powyższe słowa zostały zawarte w preambule ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która już na wstępie przedstawia wpływ przemocy w rodzinie na nasze życie. Powyżej wspomniana ustawa **przemoc w rodzinie** określa jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania lub zaniechania naruszające prawa i dobra osobiste osoby najbliższej, wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

W nawiązaniu do wyżej wspomnianej ustawy, która wskazuje na członków rodziny jako głównych adresatów przemocy w rodzinie, należy przybliżyć, jak wyżej wymieniony akt ich definiuje. Przez członków rodziny należy rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny, jak i również inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą. W świetle art. 115 § 11 najbliższa rodzina to małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Reasumując powyższe przemoc w rodzinie to intencjonalne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę sił przeciwko członkowi rodziny, naruszające prawa jak i dobra osobiste jednostki, powodujące cierpienia oraz szkody. Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy, a przede wszystkim, współmałżonkowie, partnerzy w związkach nieformalnych, dzieci, osoby starsze i osoby niepełnosprawne.

Do najczęstszych form przemocy w rodzinie można zaliczyć przemoc fizyczna, psychiczna, seksualną, ekonomiczną oraz zaniedbanie:

Przemoc w rodzinie może się objawiać w różnorodny sposób, poniżej został przedstawiony katalog potencjalnych zachowań w przypadku poszczególnych rodzajów przemocy.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy w rodzinie.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG POTENCJALNYCH ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy i in.
PRZEMOC PSYCHICZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantazowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności i in.
PRZEMOC SEKSUALNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, poniżanie możliwości, obśmiewanie, wymuszanie oglądania pornografii i powtarzania zachowań tam stosowanych, patologiczna zazdrość o zachowania seksualne, których nie ma i in.
PRZEMOC EKONOMICZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny i in.
ZANIEDBYWANIE (dotyczy dzieci i dorosłych)	Np. niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja itp.) jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, miłość, troska i in.)

Źródło: Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie Wydział Polityki Społecznej "Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie, materiały instruktażowe, zalecenia – dla osób realizujących te zadania" Rzeszów 2013, S-I.9450.1.2013.EK

Przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem jednostajnym i bardzo często przechodzi różne fazy, od narastającego napięcia i agresji (najczęściej słownej, ze strony osoby najbliższej) poprzez przemoc fizyczną, często i psychiczną, do okresu spokoju, wyciszenia, tzw. fazy „miodowego miesiąca”, po której ten cykl się powtarza, choć spokojniejsze okresy pojawiają się już coraz rzadziej.

3. Diagnoza przemocy

Przeciwdziałanie przemocy można przede wszystkim rozpocząć dopiero pod warunkiem jej dokładnego zdiagnozowania, niemniej jednak jest wiele czynników utrudniających wykonanie tej diagnozy.

Rozpoczęcie działań związanych z pomocą danej osobie czy rodzinie musi przede wszystkim opierać się na dobrej ocenie aktualnej sytuacji dotyczącej problemu przemocy w rodzinie. Oznacza to potrzebę dokonania bardzo szczegółowej diagnozy, czyli zestawienia możliwie wszystkich dostępnych informacji na temat sytuacji konkretnej rodziny. Idealnym przykładem jest stworzenie gminnych zespołów interdyscyplinarnych, który pozytywnie wpisuje się w tworzenie diagnozy z informacji wywodzących się z różnych źródeł.

Pełna diagnoza stanu przemocy w danej rodzinie powinna obejmować informacje od:

- dzielnicowego, który rozpoczął realizację procedury „Niebieska Karta” w rodzinie,
- pracownika socjalnego, który zbiera informacje na temat konfliktów w rodzinie, które mogą mieć ogromny wpływ na sprawcę przemocy i sposób postępowania ofiary przemocy,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych na temat problemu alkoholowego w rodzinie,
- pedagoga szkolnego na temat sytuacji szkolnej dziecka, który może uzyskać pewną wiedzę o rodzinie dziecka podczas rozmowy z uczniem, a ponadto może zidentyfikować niektóre przejawy przemocy psychicznej, a niekiedy i fizycznej,
- kuratora sądowego, przydzielonego przez sąd, na temat funkcjonowania rodziny,
- pielęgniarki środowiskowej, która może zaobserwować skutki przemocy fizycznej.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje diagnoza oprócz informacji wynikających z pracy w środowisku powinna opierać się na analizie dostępnej dokumentacji danej sprawy. Niekiedy przemoc miała już swój początek kilkanaście lat wcześniej i poparta jest odpowiednimi dokumentami takimi jak notatki służbowe,teczka osobowa.

Czasami może się zdarzać, że niektóre informacje mogą się wykluczać. Idealnym przykładem jest diagnoza problemów alkoholowych w danej rodzinie. Rodzina podczas wywiadów środowiskowych może zapewniać pracownika socjalnego o abstynencji wszystkich członków rodziny, jednak z dokumentacji policji może już wynikać, że przyczyną interwencji w rodzinie jest alkohol jednego czy kilku członków rodziny. Dlatego też dla stworzenia pełnej diagnozy sytuacji w rodzinie niezmiernie ważna jest współpraca wszystkich podmiotów, któ-

ra opierałaby się na porównaniu i analizie informacji na temat danej rodziny pochodzących z różnych źródeł.

Rozpoznawanie zjawiska przemocy w rodzinie to wbrew ogólnym pozorom bardzo istotna kwestia. Każdy z nas powinien umieć rozpoznać przemoc w rodzinie, nie tylko instytucje prowadzące pracę z rodziną. Jeśli dowiemy się, że u naszych znajomych, sąsiadów, klientów stosuje się przemoc wobec dzieci bądź innych członków rodziny, to powinniśmy zareagować jak najszybciej, zanim dojdzie do tragedii. W szczególności trzeba być wyczulonym na przemoc wobec dzieci.

3.1. Uprawnienia osoby doznającej przemocy w rodzinie, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Podstawowym aktem regulującym kwestię przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest znowelizowana w 2010 roku ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przepisy wyżej wymienionej ustawy zakładają realizację wielu rozwiązań, których głównym celem jest rozwój profilaktyki jako formy działań zapobiegających zjawisku przemocy w rodzinie. Znowelizowana ustawa jako główny cel stawia sobie dążenie do zmiany świadomości społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jak i również skuteczną ochronę ofiar przemocy w rodzinie, w tym przede wszystkim dzieci.

Aktualnie każda pomoc ofiarom przemocy ma być udzielana bezpłatnie, katalog ten ma charakter otwarty i nie wyczerpuje wszelkich możliwych form pomocy. Niemniej jednak skutkuje to poważnymi konsekwencjami finansowymi dla poszczególnych służb związanych z udzieleniem pomocy w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Formy pomocy udzielanej osobie dotkniętej przemocą określa art. 3 ust. 1 u.p.p.r. Pomoc ta obejmuje w szczególności:

Tabela 2. Formy pomocy ofiarom przemocy

LP.	FORMY POMOCY	KOMENTARZ
1.	Poradnictwo: • medyczne, • psychologiczne, • prawne, • socjalne, • zawodowe, • rodzinne	Poradnictwo medyczne polega na udzielaniu porad, nie natomiast na leczeniu, czyli przede wszystkim opiera się na wspieraniu profilaktyki zdrowotnej. Poradnictwo zawodowe charakteryzuje się głównie wsparciem ofiar przemocy w rodzinie na zasadzie podjęcia zatrudnienia i usamodzielnienia ekonomicznego. Warto w tym przypadku skorzystać z systemu doradztwa zawodowego oferowanego przez powiatowe urzędy pracy. Natomiast poradnictwo socjalne i rodzinne to głównie praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych w jednostkach pomocy społecznej. To właśnie dzięki ich działalności można bezpłatnie skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego.
2.	Interwencja kryzysowa i wsparcie	Rodziny, w których głównym problemem jest przemoc często znajdują się w fazie kryzysu i wymagają wsparcia. Interwencja kryzysowa zakłada natychmiastowe podjęcie działań przez służby społeczne, gdyż zagrożone jest życie lub zdrowie w danej rodzinie. Wsparcie głównie zakłada wykorzystanie zasobów tkwiących w danej osobie oraz musi określić cel podejmowanych działań. Realizowana jest na poziomie powiatu.
3.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem	Ochrona ta polega przede wszystkim na uniemożliwieniu osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnego mieszkania wraz z innymi członkami rodziny oraz zakazie zbliżania się i kontaktowania się do osoby pokrzywdzonej. W rzeczywistości oznacza to, że sąd orzeka zakaz zbliżania się sprawców przemocy w rodzinie do danego miejsca tj. domu albo do danej osoby np. ofiary przemocy.
4.	Bezpieczne schronienie	Ofiara przemocy w rodzinie może w każdym momencie znaleźć schronienie w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub w ośrodku wsparcia z którym dana gmina nawiązała współpracę.
5.	Badanie lekarskie	Zaświadczenie wydane na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z 22 października 2010r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie jest właśnie oficjalnym potwierdzeniem takiego badania.
6.	Pomoc w uzyskaniu mieszkania	Ta forma pomocy głównie dotknięte są ofiary przemocy, które nie mają tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą mieszkania. Pomoc może być zorganizowana dzięki pracy socjalnej w strukturach OPS lub przy urzędzie gminy, jeżeli gmina ma w swoich zasobach mieszkania socjalne. Pomoc ta może być udzielona w formie bezpłatnej, ale dotyczy jedynie etapu uzyskania mieszkania, a nie jego utrzymania.

Źródło: R. Lemański, P. Wiczorek, *Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej*, Nr 3/2011, Warszawa 2011.

Oprócz wymienionych powyżej uprawnień do korzystania z bezpłatnej pomocy oraz niewymaganiem zgody na zbieranie i przetwarzanie danych ofiary jak, i zarówno sprawcy przemocy – osoby te mają bezwzględne prawo wglądu do akt sprawy oraz wnoszenia uwag, ale także i zastrzeżeń co do treści w nich zawartych.

Bezpośrednia pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie organizowana i realizowana jest na szczeblu gminnym oraz powiatowym, na podstawie opracowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Jak wynika z powyższego, ustawodawca nałożył na gminę jak i również na powiat obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, akcentując nacisk nie tylko na opracowanie określonych reguł i zasad ale przede wszystkim na praktyczne realizowanie działań z obszaru przemocy w rodzinie.

4. Charakterystyka problemu przemocy na terenie gminy Roźwienicy

Z danych diagnostycznych wynikających z ogólnopolskich badań dotyczących diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie z 2014 roku, zleconych przez MPiPS wynika, że przemocy doświadcza 2,5% Polaków, z czego 56,3% doświadczało przemocy psychicznej, 24,3% przemocy fizycznej, 18,3% przemocy ekonomicznej, a 1 % doświadczało przemocy seksualnej. Odnosząc wyniki badań do liczby ludności gminy Roźwienica z dnia 31 grudnia 2015 roku, równej 6 334 mieszkańców, można wnioskować, że przemocy w rodzinie doświadcza o wiele więcej osób niż ukazują to aktualne dane tutaj. Ośrodek. Zestawiając liczbę mieszkańców do liczby interwencji i zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie na terenie gminy Roźwienica, przedstawionych poniżej, można wnioskować, że istnieje bardzo duży odsetek przemocy ukrytej.

Liczba interwencji domowych w naszej gminie wg danych Posterunku Policji w Pruchniku wygląda następująco:

- w 2013 roku dokonano 87 interwencji;
- w 2014 roku dokonano 73 interwencji;
- w 2015 roku dokonano 64 interwencji.

Według danych uzyskanych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Jarosławiu, kuratelą Sądową w związku z wyrokiem za stosowanie przemocy w rodzinie objętych zostało:

- w 2013 roku 2 osoby;

- w 2014 roku 6 osób;
- w 2015 roku 4 osoby z tego 1 osoba została objęta obowiązkiem uczestniczenia w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

Ponadto na terenie gminy Rożwienica wprowadzono kilka nadzorów nad sprawowaniem władzy rodzicielskiej z uwagi na niewydolność wychowawczą rodziców, i tak:

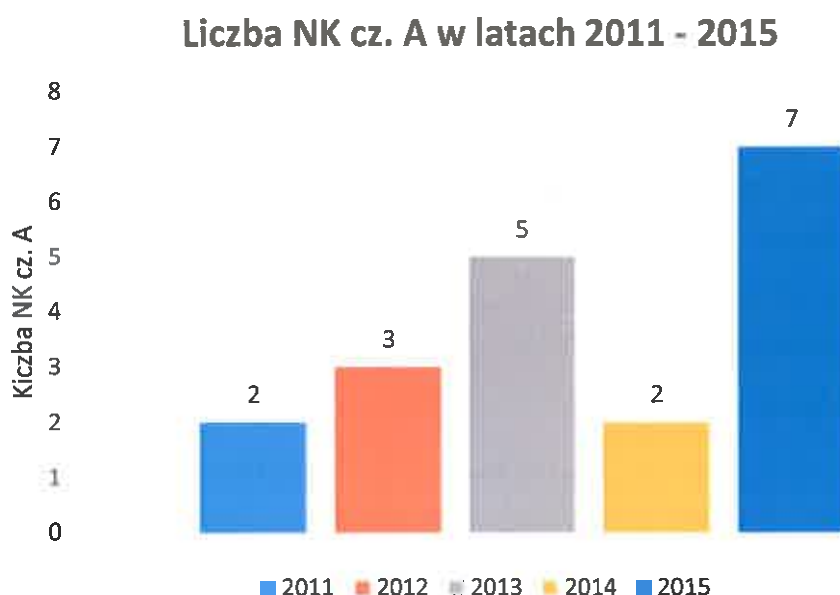
- w 2013 roku 2 nadzory
- w 2014 roku 4 nadzory
- w 2015 roku 5 nadzorów

W ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Rożwienica wysłano:

- w 2013 roku 8 wniosków na leczenie odwykowe;
- w 2014 roku 19 wniosków na leczenie odwykowe;
- w 2015 roku 6 wniosków o leczenie odwykowe.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 36 Wójta Gminy Rożwienica z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie., na rzecz którego na dzień 31 grudnia 2015 roku działało 16 przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykres 1. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2011 - 2015

Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy:

- przemoc fizyczna
- przemoc psychiczna/ emocjonalna
- zaniedbywanie

Tabela 3. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie.

Lata	Ogółem osoby poszkodowane	Kobiety			Mężczyźni			Dzieci			
		Ogółem	z tego w wieku poprodukcyjnym (67 lat)	z tego niepełnosprawne	Ogółem	z tego w wieku poprodukcyjnym	z tego niepełnosprawni	Ogółem	z tego do 13 r.ż.	z tego od 14 do 18 lat	z tego niepełnosprawne
2011	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	5	4	0	1	1	0	1	0	0	0	0
2014	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2015	7	5	0	2	1	0	1	1	1	0	0
Razem	21	18	0	5	2	0	2	1	1	0	0

Tabela 4. Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania.

Lata	Liczba rodzin w których występuje przemoc w rodzinie	Częstotliwość zdarzeń przemocowych w rodzinach(liczba rodzin)		
		1 raz w roku	Od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
2011	2	2	0	0
2012	5	5	0	0
2013	5	5	0	0
2014	2	2	0	0
2015	7	7	0	0

5. Lokalna analiza, dotycząca czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
1. Czynniki związane z obowiązującymi przepisami krajowymi i lokalnymi	
1) Wprowadzenie interdyscyplinarności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury "Niebieska Karta". 2) Dobre rozwiązania prawne dotyczące m.in. możliwości odseparowania osób stosujących przemoc od osób doświadczających przemocy. 3) Przyjęty do realizacji Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 4) Możliwość złożenia zawiadomienia o ściganiu sprawcy przemocy z art. 207. 5) Programy samorządowe dotyczące przemocy	1) Przewlekłość postępowań w zakresie stosowania i orzekania: a) zakazu zbliżania się do ofiary; b) dozoru i nadzoru kuratora; c) nakazu opuszczenia lokalu przez osobę stosującą przemoc. 2) Występujące sytuacje umarzania postępowań karnych dotyczących przemocy w rodzinie. Mała liczba wyroków skazujących osoby stosujące przemoc. 3) Wykorzystywanie procedury "Niebieskiej Karty" w konfliktach ośiorozwodowych. 4) Wydłużone terminy oczekiwań na przymusowe leczenie odwykowe lub psychiatrycz-

w rodzinie adekwatne do lokalnych potrzeb. 6) Obowiązek zakładania "Niebieskiej Karty" bez zgody osoby krzywdzonej. 7) Kierowanie sprawców przemocy do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych. 8) Ratyfikowanie Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. 9) Możliwość zakładania "Niebieskich Kart" przez Członka Komisji i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach realizacji procedury zobowiązania osób zgłoszonych do leczenia odwykowego.	ne. 5) Brak informacji zwrotnej z Sądu o etapie prowadzonych postępowań w sprawach rodzinnych. 6) Brak rozwiązań prawnych umożliwiających podjęcie skutecznych działań, w przypadku braku współpracy osoby stosującej przemoc z instytucjami interwencyjnymi. 7) Różnorodność interpretacji przepisów przez instytucje pomocowe wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 8) Brak unormowania prawnego co do zasad współpracy pomiędzy ościennymi gminami w zakresie przeciwdziałania przemocy. 9) Brak pokoju interwencyjnego w GOPS dla osób doświadczających przemocy.
2. Czynniki związane z działalnością instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
1) Współpraca interdyscyplinarna instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2) Rozwój infrastruktury instytucji rządowych, samorządowych i pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą. 3) Dostępność do służb GOPS, Policji, służby zdrowia i innych służb. 4) Dostępność do poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego. 5) Rozpowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. 6) Zwiększenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 7) Możliwość całodobowej interwencji ze stro-	1) Niska świadomość społeczna dotycząca możliwości zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy. 2) Trudności w efektywnej współpracy służb wynikające z różnic w filozofii pomagania. 3) Trudności w zakresie komunikacji z osobami doświadczającymi przemocy oraz sprawcami przemocy w zakresie skutecznej współpracy na rzecz zmiany sytuacji w rodzinie. 4) Niska motywacja przedstawicieli niektórych służb do podnoszenia kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5) Przeciążenie pracą i zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników instytucji pomocowych. 6) Przenoszenie odpowiedzialności za podjęcie działań w sytuacji przemocy w rodzinie na inne podmioty przez niektóre instytucje

ny Policji. 8) Wprowadzenie narzędzi szacowania ryzyka zagrożenia życia i zdrowia ułatwiających policjantom podjęcie decyzji o zatrzymaniu sprawcy przemocy. 9) Wspecjalizowana kadra systematycznie podnosząca kwalifikacje. 10) Dostępność programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	zobowiązane do interwencji. 7) Niski odsetek zgłaszanych sprawców przemocy do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub/i na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. 8) Ograniczone możliwości wspólnej interwencji przedstawicieli niepolicyjnych służb po godzinach urzędowania instytucji. 9) Brak specjalistycznych ośrodków nakierowanych na pracę ze sprawcami przemocy. 10) Niska wiedza o ofercie pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy, świadków oraz sprawców przemocy, zarówno wśród instytucji pomocowych, jak i społeczeństwa lokalnego.
3. Inne czynniki lokalne	
1) Działalność lokalnych stowarzyszeń. 2) Popularyzacja wiedzy na temat zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych 3) Wspieranie aktywnych form spędzania czasu przez dzieci i młodzież, promujących zachowań bez agresji	1) Zróżnicowane zaangażowanie instytucji w zakładanie Niebieskich Kart 2) Mała wiedza społeczeństwa na temat form pomocy ofiarom przemocy 3) Niechęć świadków przemocy do wtrącania się w sprawy rodziny 4) Funkcjonujące schematy myślowe i normy sprzyjające zachowaniom przemocowym.

6. Cele i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Roźwienica na lata 2016-2020.

6.1. Główne cele programu :

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Roźwienica

Cele szczegółowe:

- zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy,
- zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie ,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
-

6.2. Realizacja:

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy,
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- prowadzenie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych na terenie gminy,
- udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

6.3. Zasoby instytucjonalne:

Zasoby instytucjonalne- instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy
- Komisariat Policji w Pruchniku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły na terenie Gminy Roźwienica
- Zakład Opieki Zdrowotnej
- Sąd Rejonowy w Jarosławiu wraz z Nadzorem Kuratorskim
- Prokuratura
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Jarosławiu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
- Organizacje pozarządowe
- Kościół/Akcja Katolicka

6.4. Zadania Programu

Tabela 5. Zadania do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy

I.P.	ZADANIA	OPIS ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Kontynuacja funkcjonowania Zespołu	Zespół Interdyscyplinarny	2016-2020 na bieżąco
2.	Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym: – pomoc i ochrona ofiar przemocy w rodzinie, – działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	– diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, – podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, – podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”; – opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, – inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, m.in. rozmowy, udzielenie informacji nt. programów korekcyjno-edukacyjnych, – kierowanie wniosków o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużyciem alkoholu, – zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w	Przedstawiciel instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego (GOPS ,GKRPA, policja, oświata, służba zdrowia, kuratorzy, organizacja pozarządowa)	2016-2020 na bieżąco

3.	Zmiana postawy mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne	rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia , - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, - dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą oraz ich efektów	
		- rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty m.in.) o tematyce przemocy wśród lokalnej społeczności , - dostarczanie informacji o instytucjach i ośrodkach udzielających pomocy ofiarom przemocy. - umieszczanie informacji na stronie internetowej UGi, - przygotowywanie artykułów do lokalnej gazety, - przekazywanie informacji podczas sesji Rady Gminy, spotkań rodziców w szkołach m.in. - prowadzenie kampanii wśród dzieci i młodzieży w zakresie propagowania zachowań nieagresywnych (m.in. programy profilaktyczne) - wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży, - organizowanie m.in. konkursów w zakresie przeciwdziałania przemocy	Przedstawiciel instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego (GOPS, GKRPA, policja, oświata, służba zdrowia, kuratorzy, organizacja pozarządowa) 2016-2020 na bieżąco

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	... szkolenia, udział w konferencjach tematycznych dla przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc	Przedstawiciel instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego (GOPS, GKRPA, policja, oświata, służba zdrowia, kuratorzy, organizacja pozarządowa)	2016-2020 na bieżąco
--	--	--	---------------------------------

7. Monitorowanie i sprawozdawczość

Do monitorowania realizacji Programu zobowiązany jest Wójt Gminy Roźwienica, wypełniający ten obowiązek przy pomocy wyznaczonej do tego celu jednostki - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Roźwienicy. Jednostka ta koordynować będzie prace związane z monitoringiem Programu, współpracując z jednostkami zaangażowanymi w jego realizację.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Roźwienica sprawozdanie z realizacji Programu.

8. Obsługa Programu

Obsługę organizacyjno-techniczną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy.

9. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Roźwienica w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dotacji budżetu państwa oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

